

บทวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างการบังคับโทษประหารชีวิต ของประเทศไทยกับประเทศลาว

ก่อนที่จะเปรียบเทียบถึงกระบวนการบังคับโทษประหารชีวิตระหว่างประเทศไทย และประเทศลาว ว่ามีหลักเกณฑ์อย่างไรนั้น ผู้เขียนได้ศึกษาถึงกระบวนการบังคับโทษประหารชีวิตของประเทศลาวไว้ในบทที่ 3 และกระบวนการบังคับโทษประหารชีวิตของประเทศไทยไว้ในบทที่ 4 นอกจากนี้ ยังได้ศึกษาถึงการบังคับโทษประหารชีวิตของนานาประเทศที่มีการพัฒนากฎหมายในเรื่องนี้จนบางประเทศนั้นเป็นที่ยอมรับว่าเป็นหลักเกณฑ์และวิธีการที่ดี ซึ่งสามารถอำนวยความสะดวกและนำความยุติธรรมมาสู่สังคมส่วนรวมได้เป็นอย่างดี ในบทที่ 5 นี้ จะเป็นการเปรียบเทียบกระบวนการบังคับโทษประหารชีวิตระหว่างประเทศไทยกับประเทศลาว ทั้งนี้ เพื่อที่จะได้นำหลักเกณฑ์ดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขกระบวนการยุติธรรม โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโทษประหารชีวิตของทั้งสองประเทศให้ทันสมัย และเกิดความเป็นธรรมโดยเสมอภาคยิ่งขึ้น กล่าวคือ

5.1 ความคล้ายคลึงกัน ความแตกต่างกัน

ดังที่กล่าวมาข้างต้นแล้วว่า กฎหมายอาญาและมาตรการในการบังคับโทษทางอาญาของแต่ละประเทศนั้น มักจะกำหนดบทลงโทษไว้สำหรับความผิดซึ่งแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งนโยบายในทางอาญาของรัฐซึ่งมีอยู่ในขณะนั้น และความเจริญก้าวหน้าของแต่ละประเทศ ในส่วนของการลงโทษประหารชีวิต ก็เช่นเดียวกัน แต่ละประเทศก็ย่อมจะกำหนดลักษณะของความผิดอันจะลงโทษถึงขั้นประหารชีวิตได้แตกต่างกันไป แล้วแต่ว่าเมื่อพิจารณาถึงความจำเป็นของการมีบทลงโทษชนิดนี้แล้วมีความจำเป็นมากน้อยเพียงใดเท่านั้น

ฉะนั้น ถึงแม้ประเทศไทย และประเทศลาวจะมีพรมแดนติดต่อกัน มีวัฒนธรรม จารีตประเพณี และอุปนิสัยเหมือนกันก็ตาม แต่อันเนื่องมาจากสภาพความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ และสังคมของทั้งสองประเทศมีความแตกต่างกัน ดังนั้นจึงเป็นผลทำให้กระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยเฉพาะกระบวนการบังคับโทษประหารชีวิตของประเทศไทย และประเทศลาว มีหลายประเด็นที่มีความคล้ายคลึงกัน และแตกต่างกันดังนี้ คือ

5.1.1 ทางด้านหลักเกณฑ์ และแนวความคิด

การลงโทษเป็นกระบวนการใช้มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมสังคม เพื่อจำกัดขอบเขตความประพฤติของบุคคลในสังคม อันที่จะรักษาไว้ซึ่งความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ศีลธรรมอันดี และเสถียรภาพทางสังคม โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้ดูแลให้ประชาชนปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งหากมีผู้ใดฝ่าฝืนก็ย่อมได้รับการลงโทษ

ปฏิกิริยาของสังคมที่มีต่อผู้กระทำความผิดนั้นมีเป้าหมายและเหตุผลแตกต่างกัน ในยุคที่สังคมยังไม่เจริญ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของการลงโทษ ก็คือเป็นการแก้แค้น และทดแทนการกระทำผิด การป้องกันสังคม การยับยั้งและการปรับปรุงเป็นเป้าหมายและเหตุผลในยุคต่อมาที่สังคมมีความเจริญมากขึ้น และในปัจจุบันการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดก็เป็นเป้าหมาย และเหตุผลที่ได้รับความสนใจมากยิ่งขึ้น

เป็นที่ยอมรับกันว่าการลงโทษประหารชีวิตเป็นการกำจัดผู้กระทำความผิดออกจากสังคมอย่างเด็ดขาด การประหารชีวิต เป็นการแสดงออกซึ่งลักษณะของ การแก้แค้นทดแทนผู้กระทำความผิด เพื่อให้ผู้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมและสังคมเกิดความรู้สึกสลดในขั้นสูงสุด และชัดเจนที่สุด

ตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบันการมีไว้ซึ่งโทษประหารชีวิตของประเทศไทยและประเทศลาว นั้น จะมีแนวความคิดที่คล้ายคลึงกัน โดยเฉพาะทั้งสองประเทศได้ยึดถือหลักเกณฑ์ และแนวความคิด การลงโทษเพื่อการแก้แค้นทดแทน และการลงโทษเพื่อเป็นการตัดโอกาสการกระทำผิด และผู้กระทำความผิดออกจากสังคม หรือเพื่อปกป้องสังคม เพราะยังมีความเชื่อว่า การลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างรุนแรงถึงชีวิตจะสามารถยับยั้ง หรือลดความรุนแรงของอาชญากรรมได้ และ เคียงคู่กับแนวความคิดแก้แค้นทดแทนให้สาสมกับความผิด ก็ยังเชื่อกันว่า โทษประหารชีวิตยังมีบทบาทที่สำคัญในการป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดเพื่อมิให้เป็นเยี่ยงอย่างอีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความผิดร้ายแรงต่อรัฐ หรือ คดีทารุณสะเทือนขวัญ และฝ่าฝืนความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีอย่างร้ายแรง ฉะนั้น ในสมัยก่อนจะสังเกตเห็นว่า โทษประหารชีวิตมักจะถูกนำมาใช้อย่างมากมายกับความผิดเล็กๆ น้อยๆ ต่อมาทั้งสองประเทศก็ได้มีการพัฒนามาเรื่อยๆโดยมีการปรับปรุงให้เข้าสู่ระเบียบกฎหมายและได้กำหนดประเภทความผิดที่มีโทษประหารชีวิตไว้อย่างชัดเจน ถึงแม้ว่าในปัจจุบันการกำหนดประเภทความผิดที่มีอัตราโทษถึงขั้นประหารชีวิตของประเทศไทยและประเทศลาวนั้นจะมีความแตกต่างกันไปบ้างอันเนื่องมาจากสภาวะทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งนโยบายในทางอาญาของรัฐ ซึ่งมีอยู่ในขณะนั้น และความเจริญก้าวหน้าของแต่ละประเทศมีความแตกต่างกัน แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น การกำหนดเกี่ยวกับการลงโทษประหารชีวิตของทั้งสองประเทศนั้น ได้กำหนดมาจากหลักเกณฑ์ และแนว

ความคิดที่เหมือนกัน หรือคล้ายคลึงกัน ทั้งนี้ก็เพราะเหตุผลที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ คือทั้งประเทศไทย และประเทศลาว รวมทั้งประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ล้วนแต่ได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมมาจากอินเดียตั้งแต่ราวพุทธศตวรรษที่ 4 และได้แผ่ขยายไปทั่วทั้งภูมิภาคในราวพุทธศตวรรษที่ 10 จนเมื่อชาวอินเดียที่เป็นพระและพราหมณ์ได้เข้ามารับราชการอยู่ในราชสำนัก ทำให้ผู้ปกครองดินแดนในภูมิภาคนี้ได้เรียนรู้และนำวัฒนธรรมของอินเดียมาใช้กับแว่นแคว้นที่ตนปกครองอยู่ วัฒนธรรมที่อินเดียถ่ายทอดมายังดินแดนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ รูปแบบการปกครองตลอดจนคติเกี่ยวกับการมีพระมหากษัตริย์ตามแบบฮินดูหรือพุทธ นอกจากนี้ วัฒนธรรม ซึ่งเป็นมรดกทางกฎหมายที่สำคัญที่สุดจนอาจกล่าวได้ว่ามีอิทธิพลอย่างมากต่อการจัดระเบียบการปกครองบ้านเมืองให้เกิดความสงบสุขได้แก่การเคารพและเลียนแบบ “ธรรมศาสตร์” หรือกฎหมายอันศักดิ์สิทธิ์ของฮินดูโดยเฉพาะ “มานวธรรมศาสตร์” หรือกฎหมายพระมนู² ซึ่งส่งผลต่อการกำหนดและบัญญัติกฎหมายที่มีความผิดถึงขั้นระวางโทษประหารชีวิต และวิธีการลงโทษประหารชีวิต

5.1.2 การกำหนดประเภทความผิดที่มีโทษประหารชีวิต

โทษฆ่าเสีย หรือโทษประหารชีวิต เป็นโทษที่ร้ายแรงที่สุด ใช้สำหรับความผิดบางลักษณะที่มีความรุนแรง หรือ กระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง และศีลธรรมอันดีของประชาชน เมื่อเปรียบเทียบดูแล้วการกำหนดประเภทความผิดที่มีอัตราโทษถึงขั้นประหารชีวิตของประเทศไทย และประเทศลาวในสมัยก่อนนั้นจะมีหลายอย่างที่คล้ายคลึงกันมาก โดยเฉพาะในสมัยโบราณจนมาถึงสมัยราชอาณาจักรลาวนั้นจะมีความคล้ายคลึงกันกับโทษฆ่าให้ตายตามกฎหมายตราสามดวงและ โทษประหารชีวิต ตามกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127 ดังเช่น

ความผิดอาญาที่มีโทษถึงขั้นประหารชีวิต หรือฆ่าเสียตามกฎหมายโบราณลาวนี้ ได้แก่

1. ความผิดฐานไม่เชื่อแก่บ้านเมืองเจ้าพระยา (เป็นกบฏต่อแผ่นดิน หรือต่อพระมหากษัตริย์)
2. ความผิดฐานฆ่าท่านผู้บ่อผิด(ฆ่าคนบริสุทธิ์)
3. ความผิดฐานฆ่าท่านชาวเจ้าสะมะนะพาม(ฆ่าผู้ที่มีศักดิ์ และความรู้สูง)
4. ความผิดฐานทำลายพระพุทธรูปหรือพระอุโบสถ

¹ บังอร ปิยพันธุ์,ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้(กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์),หน้า 61-62.

² ดี จี อี .ฮอลล์,ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เล่ม 1, แปลโดยคุณวรุณยุพา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา และคณะ, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2526) หน้า23.

5. ความผิดฐานลักทรัพย์ของสงฆ์
6. ความผิดฐานเป็นโจรปล้นท่าน
7. ความผิดฐานลักเอาลูก เมียท่านไปขาย
8. ความผิดฐานเอาข้าศึกมาซ่อนไว้ที่บ้าน(ให้ที่ซ่อนแก่ข้าศึก)
9. ความผิดฐานลูกฆ่าพ่อแม่ น้องฆ่าพี่
10. ความผิดฐานฆ่าเจ้าตนเอง(หมายถึงช้อยฆ่าฆ่าเจ้านาย)

ส่วนความผิดอาญาที่มีโทษถึงขั้นประหารชีวิต ตามกฎหมายลักษณะอาญาของราชอาณาจักรลาว ได้แก่

1. ความผิดเกี่ยวกับกบฏ และทำให้เกิดความวุ่นวายในบ้านเมือง
2. ความผิดเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อพระมหากษัตริย์ เจ้านายชั้นสูง บรรดาข้าราชการ

และเจ้าพนักงานของรัฐบาลลาว

3. ความผิดเกี่ยวกับการ ฆ่าคน และการทำแท้งโดยเจตนา
4. ความผิดเกี่ยวกับการการประทุษร้ายต่ออริสภาพ ความสงบ หรือชื่อเสียง

โทษฆ่าให้ตายตามกฎหมายตราสามดวงนั้นนับว่าเป็นโทษที่ร้ายแรงที่สุดเช่นกัน และใช้สำหรับความผิดบางลักษณะที่มีความรุนแรงหรือกระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง และศีลธรรมอันดีของประชาชน ยกตัวอย่างเช่น

1. ความผิดเกี่ยวกับการเป็นกบฏต่อแผ่นดิน หรือต่อพระมหากษัตริย์
2. ความผิดเกี่ยวกับการลักขัง ม้า วัว ควาย ที่เป็นของหลวง
3. ความผิดฐานวิวาทถึงขั้นทำร้ายร่างกายกัน
4. ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์และทำร้ายร่างกาย

ส่วนความผิดอันจะมีโทษถึงขั้นประหารชีวิต ตามกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127 ได้แก่

1. ความผิดฐานประทุษร้ายต่อพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมราชตระกูล
2. ความผิดฐานประทุษร้ายต่อนายกรัฐมนตรี
3. ความผิดฐานกบฏภายในราชอาณาจักร
4. ความผิดฐานกบฏภายนอกราชอาณาจักร
5. ความผิดต่อทางพระราชไมตรีกับรัฐต่างประเทศ
6. ความผิดฐานประทุษร้ายแก่ชีวิต
7. ความผิดฐานปล้นทรัพย์เป็นเหตุให้เขาถึงแก่ความตาย

แต่สำหรับความผิดที่มีโทษประหารชีวิตตามที่ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาของลาวในปัจจุบัน และความผิดที่มีโทษประหารชีวิตตามที่ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาของไทยในปัจจุบันนั้นถึงแม้ว่าจะได้กำหนดมาจากหลักเกณฑ์ที่เหมือนกันก็จริง แต่ในทางปฏิบัตินั้นจะมีการกำหนดประเภทความผิดที่มีโทษประหารชีวิตที่มีความคล้ายคลึงกัน และแตกต่างกันบางกรณี ดังต่อไปนี้ คือ

โทษประหารชีวิตตามที่ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาของลาวในปัจจุบันมี ดังนี้

ความผิดต่อความสงบของชาติและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

มาตรา 56 การทรยศต่อชาติ

มาตรา 57 การเป็นกบฏ

มาตรา 58 การเป็นนักสืบสอดแนม

มาตรา 60 (ใหม่) การปองร้าย

มาตรา 61 การทำลายม้างเพ

มาตรา 62 การทำลายกิจการของรัฐหรือของสังคม

มาตรา 67 การโจรกรรม

มาตรา 68 การทำลายม้างเพหรือบุกลูกค้าคุมขัง (เรือนจำ) ค่ายตัดสร้าง (สถานพินิจ)

มาตรา 80 (ใหม่) การกระทำผิดเกี่ยวกับอาวุธเคมี

ความผิดต่อชีวิต สุขภาพ และเกียรติยศศักดิ์ศรีของบุคคล

มาตรา 88 การฆาตกรรม

ความผิดต่อสิทธิ และเสรีภาพของพลเมือง

มาตรา 98 (ใหม่) การละเมิดความปลอดภัยทางอากาศ สนามบิน ท่าอากาศยาน

มาตรา 101 (ใหม่) การจับไปเป็นตัวประกัน

ความผิดต่อกรรมสิทธิ์ของรัฐหรือส่วนรวม

มาตรา 107 การปล้นทรัพย์ของรัฐหรือรวมหมู่ (ส่วนรวม)

ความผิดต่อสายสัมพันธ์ครอบครัว คู่สมรส คู่ชีวิต ประเพณี

มาตรา 128 การข่มขืนกระทำชำเรา

มาตรา 134 (ใหม่) การค้ามนุษย์

ความผิดต่อเศรษฐกิจ

มาตรา 146 (ใหม่) การผลิต ค้าขาย เสพ หรือมียาเสพติดไว้ในครอบครอง

ความผิดต่อระเบียบบริหารและกระบวนการยุติธรรม

มาตรา 158 การขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน

ว่าด้วยอาชญากรรมพิเศษ

มาตรา 175(ใหม่) การกระทำที่เป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของเรือ เครื่องบิน กำปั่น
รถยนต์ สนามบิน ท่ากำปั่น หรือ สถานีรถโดยสาร

ส่วนความผิดที่มีโทษประหารชีวิต ตามที่ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาของไทยใน
ปัจจุบัน มีดังต่อไปนี้

ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงของราชอาณาจักร

ความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

มาตรา 107 ปลงพระชนม์ พระมหากษัตริย์ หรือพยายามปลงพระชนม์

มาตรา 108 ประทุษร้ายต่อพระองค์ หรือเสรีภาพของพระมหากษัตริย์ หรือพยายาม
ประทุษร้าย

มาตรา 109 ปลงพระชนม์พระราชินีหรือรัชทายาทหรือฆ่าผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ หรือ
พยายามปลงพระชนม์

มาตรา 110 ประทุษร้ายต่อพระองค์ หรือเสรีภาพของพระราชินีหรือรัชทายาทหรือต่อร่างกาย
หรือเสรีภาพของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ โดยมีลักษณะอันน่าจะเป็นอันตรายแก่พระชนม์หรือ
ชีวิต

มาตรา 111 สนับสนุนในการกระทำความผิดตามมาตรา 107 มาตรา 110 ต้องระวางโทษ

ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร

มาตรา 113 ฐานเป็นกบฏ

มาตรา 119 กระทำการใดเพื่อให้ราชอาณาจักรหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของราชอาณาจักรตกไป
อยู่ใต้อำนาจอธิปไตยของรัฐต่างประเทศหรือเพื่อให้เอกราชของรัฐเสื่อมเสียไป

มาตรา 121 กระทำการใดๆเพื่อให้อื่นล่วงรู้หรือได้ไปซึ่งข้อความเอกสารหรือสิ่งใดๆอันปกปิด
ไว้เป็นความลับสำหรับความปลอดภัยของประเทศ หรือความผิดได้กระทำในระหว่าง ประเทศอยู่ใน
การรบหรือการสงครามและได้กระทำเพื่อให้รัฐต่างประเทศได้ประโยชน์

มาตรา 127 กระทำใดๆเพื่อให้เกิดเหตุร้ายแก่ประเทศจากภายนอกและถ้าเหตุร้ายเกิดขึ้น

ความผิดต่อความสัมพันธ์ไมตรีกับต่างประเทศ

มาตรา 132 ฆ่าหรือพยายามฆ่าราชาธิบดี ราชาินี ราชสามีรัชทายาทหรือประมุขของรัฐต่างประเทศซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มาสู่พระราชสำนัก

ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภยันตรายต่อประชาชน

มาตรา 218 วางเพลิงเผาทรัพย์ในเหตุจกกรรจ์

มาตรา 224 วางเพลิงเผาทรัพย์หรือการก่อให้เกิดระเบิดเป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย

ความผิดเกี่ยวกับเพศ

มาตรา 227 ทวิ มาตรา 227 ตริ ช่มชู้นกระทำชำเราหญิงซึ่งมิใช่ภรรยาตนเป็นเหตุให้ผู้ถูกช่มชู้จนถึงแก่ความตาย

มาตรา 280 กระทำอนาจารแก่บุคคลหรือเด็กเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำถึงแก่ความตาย

ความผิดต่อชีวิต

มาตรา 288 มาตรา 289 ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา

ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพ

มาตรา 313 จับคนเรียกค่าไถ่เป็นเหตุให้ผู้ถูกเอาตัวไป ผู้ถูกหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังได้รับอันตรายสาหัส หรือเป็นการกระทำโดยทรมานหรือทารุณโหดร้าย จนเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำนั้นได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ

ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

มาตรา 339 มาตรา 339 ทวิ ชิงทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย

มาตรา 340 มาตรา 340 ทวิ ปล้นทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย

นอกจากนี้ยังมีความผิดที่มีโทษประหารชีวิตตามพระราชบัญญัติให้โทษ พ.ศ.2522 ได้แก่ความผิดฐาน จำหน่ายหรือมิไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษประเภท 1

เพื่อความสะดวกในการเปรียบเทียบถึงความคล้ายคลึงกัน และแตกต่างกันระหว่างการกำหนดความผิดที่มีโทษประหารชีวิตของประเทศไทย และประเทศลาวในปัจจุบันนั้น ได้มีตารางเปรียบเทียบดังต่อไปนี้

ตารางเปรียบเทียบความคล้ายคลึงกัน และแตกต่างกันระหว่างความผิดที่มีโทษ ประหารชีวิตตามที่ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาของลาวในปัจจุบันและความผิดที่มีโทษประหารชีวิตตามที่ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาของไทยในปัจจุบัน

ของประเทศไทย	ของประเทสลาว
<p>ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงของราชอาณาจักร</p> <p>ความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์</p> <p>มาตรา 107 ปลงพระชนม์ พระมหากษัตริย์หรือพยายามปลงพระชนม์</p> <p>มาตรา 108 ประทุษร้ายต่อพระองค์หรือเสรีภาพของพระมหากษัตริย์ หรือพยายาม ประทุษร้าย</p> <p>มาตรา109 ปลงพระชนม์พระราชินีหรือรัชทายาท หรือฆ่าผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ หรือพยายามปลงพระชนม์</p> <p>มาตรา 110 ประทุษร้ายต่อพระองค์หรือเสรีภาพของพระราชินีหรือรัชทายาทหรือต่อร่าง กายหรือเสรีภาพของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ โดยมีลักษณะอันน่าจะเป็นอันตรายแก่พระชนม์หรือชีวิต</p> <p>มาตรา 111 สนับสนุนในการกระทำความผิดตามมาตรา 107 ถึงมาตรา 110 ต้องระวางโทษเช่นกัน</p>	<p style="text-align: center;">ไม่มี</p>
<p>ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร</p> <p>มาตรา 113 ฐานเป็นกบฏ</p> <p>มาตรา119 กระทำการใดเพื่อให้ราชอาณาจักรหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของราชอาณาจักรตกไปอยู่ใต้</p>	<p>ความผิดต่อความสงบของชาติและความ เป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม</p> <p>มาตรา 56 การทรยศต่อชาติ</p> <p>มาตรา 57 การเป็นกบฏ</p> <p>มาตรา 58 การเป็นนักสืบสอดแนม</p>

<p>อำนาจอธิปไตยของรัฐต่างประเทศหรือเพื่อให้ เอกราชของรัฐเสื่อมเสียไป</p> <p>มาตรา 121 กระทำการใดๆ เพื่อให้ผู้อื่นล่วงรู้หรือได้ ไปซึ่งข้อความเอกสารหรือสิ่งใดๆ อันปกปิดไว้เป็น ความลับสำหรับความปลอดภัยของประเทศ หรือ ความผิดได้กระทำในระหว่าง ประเทศอยู่ในการรบ หรือ การสงคราม และได้กระทำเพื่อให้รัฐต่างประเทศ ได้ประโยชน์</p> <p>มาตรา 127 กระทำการใดๆ เพื่อให้เกิดเหตุร้ายแก่ประ เทศจากภายนอกและถ้าเหตุร้ายเกิดขึ้น</p>	<p>มาตรา 60 (ใหม่) การปองร้าย</p> <p>มาตรา 61 การทำลายมั่งเพ</p> <p>มาตรา 62 การทำลายกิจการของรัฐ หรือ ของสังคม</p> <p>มาตรา 67 การโจรกรรม</p> <p>มาตรา 68 การทำลายมั่งเพหรือบุกลูกค้าย คุมขัง(เรือนจำ) ค่ายตัดสร้าง(สถานพินิจ)</p> <p>มาตรา 80 (ใหม่) การกระทำผิดเกี่ยวกับอา วุธเคมี</p>
<p>ความผิดต่อความสัมพันธ์ไมตรีกับต่างประ เทศ</p> <p>มาตรา 132 ข่าหรือพยายามข่าราชาธิบดี ราชนี ราชสามีรัชทายาทหรือประมุขของรัฐ ต่างประเทศ ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มาสู่พระราชสำนัก</p>	<p>คล้ายคลึงมาตรา 60(ใหม่) การปองร้าย ในความผิดต่อความสงบของชาติและความ เป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม</p>
<p>ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อ ประชาชน</p> <p>มาตรา 218 วางเพลิงเผาทรัพย์ในเหตุจรรยา มาตรา 224 วางเพลิงเผาทรัพย์หรือการก่อให้เกิด ระเบิดเป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความ ตาย</p>	<p>คล้ายคลึงมาตรา 61 การทำลายมั่งเพ ในความผิดต่อความสงบของชาติและความ เป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม</p>
<p>ความผิดเกี่ยวกับเพศ</p> <p>มาตรา 227 ทวิ,ตรี ช่มชืนกระทำชำเราหญิงซึ่งมี ไซ้ภรรยาตนเป็นเหตุให้ผู้ถูกช่มชืนถึงแก่ ความตาย</p> <p>มาตรา 280 กระทำอนาจารแก่บุคคลหรือเด็กเป็น เหตุให้ผู้ถูกกระทำถึงแก่ความตาย</p>	<p>ความผิดต่อสายสัมพันธ์ครอบครัว ผัว เมียและจาริตประเพณี</p> <p>มาตรา 128 การช่มชืนกระทำชำเรา</p> <p>มาตรา 134 (ใหม่) การค้ำมนุษย์</p>
<p>ความผิดต่อชีวิต</p> <p>มาตรา 288 , 289 ข่าผู้อื่นโดยเจตนา</p>	<p>ความผิดต่อชีวิต สุขภาพ และเกียรติยศ ศักดิ์ศรีของบุคคล</p> <p>มาตรา 88 การฆาตกรรม</p>

<p>ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพ มาตรา 313 จับคนเรียกค่าไถ่เป็นเหตุให้ผู้ถูกเอาตัวไป ผู้ถูกหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังได้รับอันตรายสาหัส หรือเป็นการกระทำโดยทรमान หรือทารุณโหดร้าย จนเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำนั้น ได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ</p>	<p>ความผิดต่อสิทธิ และเสรีภาพของพลเมือง มาตรา 98 (ใหม่) การละเมิดความปลอดภัยทางอากาศ สนามบิน ท่าอากาศยาน มาตรา 101(ใหม่) การจับไปเป็นตัวประกัน</p>
<p>ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน มาตรา 339 มาตรา 339 ทวิ ชิงทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย มาตรา 340 มาตรา 340 ทวิ ปล้นทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย</p>	<p>ความผิดต่อกรรมสิทธิ์ของรัฐหรือส่วนรวม มาตรา 107 การปล้นทรัพย์สินของรัฐหรือรวมหมู่(ส่วนรวม)</p>
<p>นอกจากนั้นยังมีความผิดที่มีโทษประหารชีวิตตามพระราชบัญญัติให้โทษ พ.ศ.2522 ได้แก่ ความผิดฐานจำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษประเภท 1</p>	<p>ความผิดต่อเศรษฐกิจ มาตรา 146 (ใหม่) การผลิต ค้าขาย เสพหรือมียาเสพติดไว้ในครอบครอง</p>
<p style="text-align: center;">ไม่มี</p>	<p>ความผิดต่อระเบียบบริหารและกระบวนการยุติธรรม มาตรา 158 การขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน</p>
<p style="text-align: center;">ไม่มี</p>	<p>ว่าด้วยอาชญากรรมพิเศษ มาตรา 175(ใหม่) การกระทำที่เป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของเรือ เครื่องบิน กัปตัน รถยนต์ สนามบิน ท่าอากาศยาน หรือสถานีรถโดยสาร</p>

จากตารางเปรียบเทียบข้างบนทำให้เห็นได้ชัดถึงความคล้ายคลึงกัน และความแตกต่างกัน ระหว่างการกำหนดประเภทความผิดที่มีโทษประหารชีวิตของประเทศไทย และประเทศลาว และเมื่อวิเคราะห์ดูแล้วเห็นว่าการกำหนดความผิดที่มีโทษประหารชีวิตของลาวนั้นยังมีลักษณะสับสน และไม่

มีความชัดเจน ยังมีลักษณะเน้นการปกป้องสิทธิประโยชน์ของรัฐมากกว่าของบุคคล พร้อมนั้นมีบางมาตราหรือบางความผิดก็ยังไม่มีความเหมาะสมสำหรับสังคมลาว อย่างเช่น ความผิดตามมาตรา 175 (ใหม่) และมาตรา 134 (ใหม่) เพราะความผิดเหล่านี้เป็นความผิดที่มีลักษณะสากล ซึ่งในหลายๆ ประเทศก็ยังไม่มีการลงโทษถึงขั้นประหารชีวิตเลย

นอกจากนั้น เพื่อเป็นการลดจำนวนมาตราประเภทความผิดที่มีโทษประหารชีวิตลงนั้นมีบางมาตราก็สามารถรวมกันได้ อย่าง เช่น มาตรา 175 (ใหม่) สามารถรวมเข้ากับมาตรา 98 (ใหม่) และมาตรา 68 สามารถรวมเข้ากับมาตรา 61 ได้ ดังนี้เป็นต้น

อย่างไรก็ดี การกำหนดประเภทความผิดที่มีโทษประหารชีวิตของประเทศไทยและประเทศลาวที่มีความคล้ายคลึงกันและแตกต่างกันดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น ซึ่งขึ้นอยู่กับสภาวะทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งนโยบายในทางอาญาของรัฐซึ่งมีอยู่ในขณะนั้น และความเจริญก้าวหน้าของแต่ละประเทศ เพราะแต่ละประเทศ ก็ย่อมจะกำหนดลักษณะของความผิดอันจะลงโทษถึงขั้นประหารชีวิตได้แตกต่างกันไปแล้วแต่เมื่อพิจารณาถึงความจำเป็นของการมีบทลงโทษชนิดนี้แล้วมีความจำเป็นมากน้อยเพียงใดนั่นเอง

5.1.3 วิธีการและขั้นตอนในการบังคับโทษประหารชีวิต

หากมองย้อนไปดูถึงวิวัฒนาการการบังคับโทษประหารชีวิตของประเทศไทยและประเทศลาวแล้วจะเห็นได้ว่า นับตั้งแต่สมัยโบราณจนมาถึงสมัยปัจจุบัน ก่อนที่ประเทศไทยจะเปลี่ยนมาใช้การประหารชีวิตด้วยการฉีดยานั้น ประเทศไทย และประเทศลาวจะมีวิธี และขั้นตอนของการประหารชีวิตที่เหมือนกัน หรือคล้ายคลึงกัน ไม่ว่าจะเป็นการประหารชีวิตด้วยวิธีการตัดศีรษะ การประหารชีวิตด้วยการแขวนคอ และประหารชีวิตโดยการยิงด้วยปืน หรือแม้แต่วิธีการประหารชีวิตตามพระอัยการกบฏศึก ซึ่งเรียกว่า "กรรมกร 21 สถาน" ของไทยนั้นก็เคยนำใช้อยู่ในลาวในสมัยก่อนเช่นกันเพียงแต่ไม่มีปรากฏหลักฐานทางเอกสารเท่านั้นแต่ก็มีการเล่าขานเป็นตำนานสืบต่อกันมา แต่เนื่องมาจากประเทศไทยนั้นเคยมีวิวัฒนาการและมีประสบการณ์มากกว่าประเทศลาว จึงทำให้กระบวนการการบังคับโทษประหารชีวิตของประเทศไทยนั้นมีขั้นตอนที่รัดกุมและละเอียดรอบคอบกว่าประเทศลาว

ส่วนในปัจจุบัน ประเทศไทยและประเทศลาวนั้นจะมีวิธีการประหารชีวิตที่มีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง เพราะปัจจุบันประเทศไทยใช้วิธีการประหารชีวิตด้วยการฉีดยาหรือสารพิษเข้าร่างกาย ส่วนประเทศลาวนั้นยังใช้วิธีการประหารชีวิตโดยการยิงด้วยปืนหรือการยิงเป้าอยู่ ฉะนั้น เมื่อสองประเทศได้ใช้วิธีการประหารชีวิตที่แตกต่างกันเช่นนั้นแล้ว ก็เป็นเรื่องที่แน่นอนที่ทั้งสองประเทศจะมีขั้นตอนการประหารชีวิตที่แตกต่างกัน ดังที่จะแสดงให้เห็นในตารางเปรียบเทียบในขั้นต่อไปนี้

ตารางเปรียบเทียบความคล้ายคลึงกัน และแตกต่างกันระหว่างวิธีการและขั้นตอน
ในการบังคับโทษประหารชีวิตของประเทศไทย และประเทศลาวในปัจจุบัน

ขั้นตอน ดำเนินการขั้นต้น เมื่อคำพิพากษาถึงที่สุดของประเทศไทย	ขั้นตอน ดำเนินการขั้นต้น เมื่อคำพิพากษาถึงที่สุดของประเทศลาว
<p>เมื่อคดีถึงที่สุด ผู้ใดต้องคำพิพากษาให้ประหารชีวิต ให้เจ้าหน้าที่นำตัวผู้นั้นไปประหารชีวิต เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวัน นับแต่วันฟังคำพิพากษา เว้นแต่ในกรณีที่มีการถวายเรื่องราวหรือคำแนะนำขอให้พระราชทานอภัยโทษตามมาตรา 261 ก็ให้ทุเลาการประหารชีวิตไว้จนกว่าจะพ้นกำหนด หกสิบวัน นับแต่ วันที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยถวายเรื่องราวหรือคำแนะนำขึ้นไปนั้น แต่ถ้าทรงยกเรื่องราวนั้นเสีย ก็ให้จัดการประหารชีวิตก่อนกำหนดนี้ได้</p> <p>เรื่องราวหรือคำแนะนำขอพระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องคำพิพากษาให้ประหารชีวิต ให้ถวายได้แต่ครั้งเดียวเท่านั้น</p> <p>ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดถวายเรื่องราว ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เห็นเป็นการสมควรจะถวายคำแนะนำต่อพระมหากษัตริย์ ขอให้พระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องคำพิพากษานั้นก็ได้</p>	<p>เมื่อคำพิพากษาประหารชีวิตถึงที่สุดแล้ว เพื่อตรวจตราความถูกต้องของคำพิพากษาดังกล่าว ประธานศาลประชาชนสูงสุดจะออกคำชี้ขาดอีกครั้ง ถ้าคำชี้ขาดของประธานศาลประชาชนสูงสุดหากยืนตามการลงโทษประหารชีวิตตามคำพิพากษาของศาลแล้ว ผู้ถูกตัดสินประหารชีวิตยังมีสิทธิร้องขอภัยโทษไปยังประธานประเทศ ภายในกำหนด สามสิบวัน นับจากวันที่ประธานศาลประชาชนสูงสุดออกคำชี้ขาดหรือวันที่รับทราบคำชี้ขาดนั้นเป็นต้นไป</p> <p>ถ้าผู้ถูกตัดสินประหารชีวิตหากได้ยื่นคำร้องขอภัยโทษไปยังประธานประเทศแล้ว ก็จะมีผลให้ทุเลาการประหารชีวิตไว้โดยไม่มีกำหนด จนกว่าจะมีคำตกลงของประธานประเทศ ออกมา ถ้าประธานประเทศหากตกลงไม่ให้อภัยโทษแล้ว การประหารชีวิต ก็จะถูกดำเนินการภายหลังหนึ่งปี นับจากวันที่ประธานประเทศได้ออกคำตกลงไม่ให้อภัยโทษเป็นต้นไป หรือหนึ่งปี นับจากวันที่ประธานศาลประชาชนสูงสุดออกคำชี้ขาดเป็นต้นไปในกรณีที่ผู้ถูกตัดสินประหารชีวิตไม่ได้ร้องขอให้อภัยโทษ</p>

วิธีการประหารชีวิตของประเทศไทย	วิธีการประหารชีวิตของประเศลาว
- ประหารชีวิตด้วยการฉีดยานหรือสารเคมีเข้าสู่ร่างกาย	- การประหารชีวิตปฏิบัติด้วยการยิงเป้า
คณะกรรมการในการประหารชีวิตของไทย	คณะกรรมการในการประหารชีวิตของลาว
-ในการประหารชีวิตนักโทษนั้น จะมีคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินการชุดหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยผู้บัญชาการเรือนจำแห่งท้องที่ที่จะทำการประหารชีวิตนักโทษนั้นเป็นประธาน มีผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่หรือผู้แทน อัยการจังหวัดแห่งท้องที่หรือผู้แทน และเจ้าพนักงานเรือนจำ ตำแหน่ง ตั้งแต่ พัดซีขึ้นไป แห่งเรือนจำท้องที่ที่จะประหารชีวิตนักโทษ 1 คน ร่วมเป็นคณะกรรมการ และในการนี้จะมีผู้แทนกรมราชทัณฑ์ และผู้กำกับสถานีตำรวจแห่งท้องที่หรือผู้แทนเข้าร่วมเป็นสักขีพยาน	-ในการปฏิบัติโทษประหารชีวิตนั้น มีคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นประธาน หัวหน้ากองปฏิบัติคำตกลงของศาล (หัวหน้ากองบังคับคดี) เป็นรองประธาน อัยการศาล และองค์การปกครอง ณ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วม
ขั้นตอนที่ทำให้เป็นกระบวนการเพื่อยืนยันความถูกต้องในการประหารชีวิตของไทย	ขั้นตอนที่ทำให้เป็นกระบวนการเพื่อยืนยันความ ถูกต้องในการประหารชีวิตของลาว
เมื่อศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษาให้ประหารชีวิตจำเลยและจำเลยนั้นถูกคุมขังหรือถูกส่งตัวเข้าคุมขังในเรือนจำแล้ว เรือนจำจะถ่ายรูปจำเลยนั้นไว้ 6 ชุด ชุดหนึ่งประกอบด้วยรูปครึ่งตัวหน้าตรงและรูปด้านข้างทั้งสองข้าง ขนาดรูปละ 4" X 6" ติดไว้ในกระดาษแผ่นเดียวกัน และระบุชื่อ - สกุล ฐานความผิด หมายเลขคดีแดง ศาลที่พิพากษา และวัน เดือน ปี ที่ถ่ายรูป และเจ้าพนักงานเรือนจำลงนาม	ไม่มี (ไม่ได้บัญญัติไว้ในคำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการ และขั้นตอนการประหารชีวิต)

<p style="text-align: center;"><u>(ต่อ)</u></p> <p>รับรองไว้ที่ด้านหน้ารูปทุกรูป และจัดทำแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือทั้งสองข้างของจำเลยไว้ 3 แผ่น รวมทั้งจัดทำบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับคำนิรूपพรรณของจำเลยไว้ 1 ฉบับ แล้วส่งรูปถ่ายไปที่กองทะเบียนประวัติอาชญากรสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และพนักงานสอบสวนเจ้าของคดีแห่งละ 1 ชุด พร้อมแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือทั้งสองข้างแห่งละ 1 แผ่น ส่งรูปถ่ายให้ศาลชั้นต้น 2 ชุด กรมราชทัณฑ์ 1 ชุด นอกนั้นจะเก็บไว้ที่เรือนจำเพื่อการตรวจสอบ เมื่อจำเลยต้องคำพิพากษาคดีถึงที่สุดให้ประหารชีวิตและถูกคุมขัง หรือถูกส่งตัวเข้าคุมขังในเรือนจำแล้วทางเรือนจำจะดำเนินการถ่ายรูปจัดทำแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือและบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับคำนิรूपพรรณของจำเลยเช่นเดียวกันกับที่กล่าวมาในวรรคก่อนแต่จะระบุละเอียดเพิ่มเกี่ยวกับวันที่คดีถึงที่สุด และขึ้นศาลเพื่อการตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง โดยจะจัดเก็บรูปถ่าย แผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือ บันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับคำนิรूपพรรณไว้ที่เรือนจำ 1 ชุด นอกนั้นจะจัดส่งไปที่กรมราชทัณฑ์ เพื่อที่จะได้ส่งไปยังหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องตรวจสอบยืนยันตัวบุคคลว่าเป็นจำเลยในคดีที่ต้องคำพิพากษาให้ประหารชีวิตหรือไม่ โดยให้ผู้พิพากษา ซึ่งนั่งพิจารณาคดีนั้น พนักงานสอบสวนเจ้าของคดีและกองทะเบียนประวัติอาชญากรสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แจ้งผลการตรวจสอบไปที่กรมราชทัณฑ์ ผลการตรวจสอบ</p>	<p style="text-align: center;"><u>ของลาว</u></p> <p style="text-align: center;">ไม่มี</p> <p>(ไม่ได้บัญญัติไว้ในคำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนการประหารชีวิต)</p>
--	--

รูปถ่าย และลายพิมพ์นิ้วมือจะเก็บรักษาไว้ที่กรมราชทัณฑ์	
ขั้นตอนตรวจสอบสภาพจิตนักโทษประหารชีวิต และให้สิทธิขอกฎโทษของไทย	ขั้นตอนตรวจสอบสภาพจิตนักโทษประหารชีวิตของลาว
<p>ขั้นตอนต่อไป ก็คือ ทางเรือนจำจะจัดให้มีการตรวจสอบสภาพจิตของจำเลยที่ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ประหารชีวิตทุกราย หากเป็นนักโทษหญิงก็จะเพิ่มการตรวจการตั้งครรภ์อีกด้วย และจะแจ้งสิทธิการถวายเรื่องราวขอพระราชทานอภัยโทษให้จำเลยทราบและสอบถามว่ามีความประสงค์จะใช้สิทธิถวายเรื่องราวขอพระราชทานอภัยโทษหรือไม่ถ้ามีความประสงค์จะใช้สิทธิดังกล่าว ทางเรือนจำก็จะช่วยเป็นธุระจัดการไปตามสมควร ไม่ว่านักโทษจะถวายเรื่องราวขอพระราชทานอภัยโทษภายในกำหนดระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ก็ตาม ทางเรือนจำจะต้องรายงานไปยังกรมราชทัณฑ์ โดยด่วน</p>	<p style="text-align: center;">ไม่มี</p> <p>(ไม่ได้บัญญัติไว้ในคำแนะนำเกี่ยวกับ วิธีการ และขั้นตอนการประหารชีวิต แต่จะมีการดำเนินการในชั้นศาลแล้ว)</p>
ขั้นตอน การตรวจสอบ เพื่อยืนยันความถูกต้องในการประหารชีวิตของประเทศไทย	ขั้นตอน การตรวจสอบ เพื่อยืนยันความถูกต้องในการประหารชีวิตของประเทสลาว
<p>เมื่อจะต้องทำการประหารชีวิตนักโทษรายใดนั้น ทางกรมราชทัณฑ์จะแจ้งให้เรือนจำทราบพร้อมส่งผลการตรวจสอบรูปถ่ายและลายพิมพ์นิ้วมือที่เก็บรักษาไว้ไปด้วยก่อนจะทำการประหารชีวิต ทางประธานพร้อมคณะกรรมการจะตรวจสอบผลการตรวจรูปถ่ายและ ลายพิมพ์นิ้วมือ ที่กรมราชทัณฑ์ส่งไปที่ทางเรือนจำได้เก็บรักษาไว้ โดยถือเอาผลการตรวจสอบลาย</p>	<p style="text-align: center;">ไม่มี</p> <p>(ไม่ได้บัญญัติไว้ในคำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนการประหารชีวิต)</p>

พิมพ์นิ้วมือเป็นสำคัญ แต่จะนำผลการตรวจสอบรูปถ่ายเป็นข้อมูลประกอบด้วยในขณะก่อนและหลังการประหารชีวิต โดยพิมพ์ลายนิ้วมือเป็น 3 ชุด เพื่อตรวจสอบกับลายพิมพ์นิ้วมือของนักโทษประหารชีวิตที่มีอยู่กองทะเบียนประวัติอาชญากรต่อหน้าคณะกรรมการ เมื่อตรวจสอบถูกต้องแล้วทางคณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่กองทะเบียนประวัติอาชญากรจะลงนามกำกับในแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือนั้น ภายหลังจากประหารชีวิตจะเก็บลายพิมพ์นิ้วมื่อดังกล่าวไว้ที่เรือนจำ กรมราชทัณฑ์ และกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ แห่งละ 1 ชุด

เมื่อจะทำการประหารชีวิตนักโทษในวันใดนั้น ทางเรือนจำจะจัดเจ้าหน้าที่พนักงานของเรือนจำไม่น้อยกว่า 3 - คน ไปรับยาหรือสารพิษ จากโรงพยาบาล หรือสถานพยาบาลของกรมราชทัณฑ์ โดยจะต้องมีหัวหน้าเจ้าหน้าที่พนักงานเรือนจำเป็นข้าราชการไม่ต่ำกว่าระดับ 7 ทั้งนี้ อุปกรณ์บรรจุยาหรือสารพิษนั้น ทางเรือนจำจะเป็นผู้จัดหาและให้เภสัชกรของโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลของกรมราชทัณฑ์บรรจุยา หรือสารพิษลงในอุปกรณ์ดังกล่าวแล้วผนึกอุปกรณ์ให้แน่นหนา และลงชื่อกำกับไว้โดยชัดเจน การเปิดผนึกอุปกรณ์บรรจุยาหรือสารพิษจะต้องทำต่อหน้าคณะกรรมการ และให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่พนักงานเรือนจำผู้ไปรับยาหรือสารพิษและคณะกรรมการลงชื่อรับรองความเรียบร้อยไว้เป็นหลักฐาน

ของลาว

ไม่มี

(ไม่ได้บัญญัติไว้ในคำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการ และขั้นตอนการประหารชีวิต)

ขั้นตอน ให้นักโทษจัดการทรัพย์สิน และสิ่ง เสียครบครัน หรือญาติพี่น้องของไทย	ขั้นตอน ให้นักโทษจัดการทรัพย์สิน และสิ่ง เสียครบครัน หรือญาติพี่น้องของลาว
<p>ก่อนที่จะนำตัวนักโทษไปประหารชีวิตนั้น ผู้บัญชาการเรือนจำที่จะทำการประหารชีวิต นักโทษจะนำเอกสารอันเกี่ยวข้องกับผลการขอพระราชทานอภัยโทษไปอ่านให้นักโทษผู้นั้นฟัง จากนั้นทางเรือนจำจะสอบถามนักโทษที่จะ ถูกประหารชีวิตถึงการจัดการทรัพย์สิน ถ้านักโทษหากแสดงเจตนาที่จะจัดการทรัพย์สินของตนก็ให้แสดงเจตนาไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ในกรณีที่นักโทษเขียนหนังสือไม่ได้เจ้าพนักงานเรือนจำก็จะเป็นผู้เขียนให้แล้วอ่านให้นักโทษผู้นั้นฟัง แล้วให้ลงลายมือชื่อหรือลายพิมพ์นิ้วมือไว้เป็นหลักฐาน โดยมีพยานอย่างน้อยสองคน ลงลายมือชื่อรับรองลายมือชื่อหรือลายพิมพ์นิ้วมือนั้น</p> <p>หากนักโทษมีความประสงค์จะเขียนจดหมายหรือส่งข้อความบอกกล่าว หรือจะโทรศัพท์พูดกับญาติหรือผู้ใด หรือมีความประสงค์จะทำสิ่งใด ซึ่งเจ้าพนักงานเรือนจำพิจารณาแล้วเห็นสมควร ทางเรือนจำก็จะอำนวยความสะดวกให้ แต่การส่งข้อความหรือการพูดคุยโทรศัพท์สามารถกระทำได้ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร ทั้งนี้ทางเรือนจำจะจัดเตรียมโทรศัพท์หรือเครื่องมือสื่อสารไว้เป็นการเฉพาะ</p>	<p>ไม่ได้บัญญัติในเรื่องของการจัดการทรัพย์สินไว้ โดยเฉพาะ แต่จะรวมอยู่ด้วยในการสังเียนั้นแล้ว โดยมีการบัญญัติไว้ดังนี้</p> <p>ก่อนที่จะนำตัวนักโทษออกไปยังหลักประหารนั้น ต้องอนุญาตให้ผู้ถูกประหารชีวิตได้ฝากข้อความไปยังครอบครัว และญาติพี่น้องของเขา โดยทำเป็นจดหมายก็ได้ ถ้าผู้ถูกประหารหากสังเียนด้วยวาจา ก็ให้ คณะกรรมการทำจดหมายบันทึกโดยให้ผู้ถูกประหารลงลายมือชื่อไว้ แล้วส่งไปยังครอบครัว หรือญาติพี่น้องของผู้ถูกประหารชีวิตเพื่อรับทราบ</p>

การให้นักโทษประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และกินอาหารมื้อสุดท้ายของประเทศไทย	การให้นักโทษประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และกินอาหารมื้อสุดท้ายของประเทศลาว
<p>ทางเรือนจำจะสอบถามนักโทษถึงอาหารมื้อสุดท้าย และหากไม่เป็นการเหลือวิสัยทางเรือนจำก็จะจัดให้ตามสมควรและเหมาะสม และก่อนที่จะนำตัวนักโทษไปประหารนั้น ทางเรือนจำก็จะให้นักโทษมีโอกาสประกอบพิธีกรรมทางศาสนา หรือลัทธิตามความเชื่อของตนในเวลาอันควร</p>	<p>ในส่วนของประเทศลาวนั้นยังไม่ได้บัญญัติเกี่ยวกับการให้นักโทษประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ก่อนการประหารชีวิต แต่ก็มีการให้กินอาหารมื้อสุดท้ายเช่นกัน</p>
ขั้นตอนการประหารชีวิตของประเทศไทย	ขั้นตอนการประหารชีวิตของประเทศลาว
<p>ทางเรือนจำจะจัดเตรียมสถานที่สำหรับการประหารชีวิตและจัดหาอุปกรณ์ที่จะใช้ในการฉีดยาหรือสารพิษเข้าสู่ร่างกายของนักโทษที่จะถูกประหารไว้ให้พร้อมรวมถึงเจ้าพนักงานเรือนจำ ผู้ที่จะทำการฉีดยาหรือสารพิษไม่น้อยกว่า 2 คน เมื่อถึงเวลาประหารชีวิตนักโทษ ทางเรือนจำจะจัดเจ้าพนักงานเรือนจำมารักษาความปลอดภัย และระวังเหตุให้อยู่ในความเรียบร้อยตามสมควรแล้วนำนักโทษที่จะทำการประหารชีวิตไปยังสถานที่ซึ่งได้เตรียมไว้ และดำเนินการดังนี้ ก่อนการประหารครึ่งชั่วโมง เจ้าหน้าที่จะนำนักโทษเข้าสู่ห้องประหาร จัดให้นอนบนเตียง ตรึงแขนขาและลำตัวเข้ากับเตียง โดยใช้สายหนังรัดแขนทั้ง 2 ข้าง ถูกตรึงในท่าที่กางออก โดยจะติดเครื่องวัดการเต้นของหัวใจนักโทษ เพื่อตรวจสอบการตายหลังฉีดยาพิษ ซึ่งจะหันหน้าจอแสดงให้คณะกรรมการและสักขีพยานได้สังเกตเห็นโดยชัดเจน กรณีที่เป็น</p>	<p>การประหารชีวิตให้ปฏิบัติด้วยการยิงเป้า และปิดลับ ในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องทำอย่างเปิดเผยนั้น ให้ศาลที่เป็นเจ้าของคดีทำหนังสือรายงานไปยังศาลประชาชนสูงสุดเพื่อพิจารณา ในการเตรียมให้แก่การประหารชีวิตนั้นต้องมีการขุดหลุมไว้ก่อนการประหารชีวิต ห้ามเด็ดขาดมิให้นำตัวผู้ถูกประหารชีวิตมาขุดหลุมเพื่อฝังตัวเอง สถานที่ประหารชีวิตต้องเป็นป่าช้า หรือเป็นที่ที่ได้กำหนดให้เป็นที่ฝังศพโดยเฉพาะ ก่อนการยิงเป้านั้น ให้ผู้ถูกประหารชีวิตแต่งตัวสวยงาม อาบน้ำ ใส่เสื้อผ้าใหม่ รับประทานอาหารมื้อสุดท้าย มอบรูปเขียน และดอกไม้บูชา แล้วใช้ผ้าสีดำปิดตาผู้ถูกประหารชีวิตนอกจากนี้ให้ใช้ผ้ามาวนศีรษะปิดบังตัวไว้ เพื่อไม่ให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำการประหารนั้นมองเห็นตัวผู้ที่ถูกประหารชีวิต</p> <p>ปืนที่จะใช้ยิงเป้านั้น ให้มีสามกระบอก โดยมีคณะกรรมการเป็นผู้รับผิดชอบควบคุม</p>

<p>การฉีดโดยใช้เครื่องอัดโนมิติ เจ้าหน้าที่จะใช้เข็มแทงเข้าไปในเส้นเลือดใหญ่ของแขนทั้ง 2 ข้าง ข้างละเข็ม เมื่อได้เวลาเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่เพศผมาต 2 คน จะกดปุ่มให้สารพิษเข้าเส้น โดยปุ่มที่กดมี 2 ปุ่ม เป็นปุ่มจริง 1 ปุ่ม อีกปุ่มเป็นปุ่มหลอก ทำให้เจ้าหน้าที่ที่กดจะไม่ทราบว่าเป็นคนประหาร แต่หากฉีดสารพิษด้วยมือ เจ้าหน้าที่เพศผมาตจะแทงเข็มเข้าเส้นเลือด เมื่อได้เวลาก็จะปล่อยสารพิษ ซึ่งการฉีดยาจะให้ยานอนหลับก่อน แล้วปล่อยสารพิษตาม จะทำให้นักโทษไม่ทราบ เมื่อนักโทษแสดงอาการหัวใจหยุดเต้น ผู้บัญชาการเรือนจำจะขอให้แพทย์ 1 คน ร่วมกับคณะกรรมการเข้าตรวจพิสูจน์ และยืนยันการตายของนักโทษผู้ที่ถูกประหารชีวิต และประกาศผลการประหารชีวิตให้สักขีพยานทราบในวันนั้น</p>	<p>และบรรจุลูกกระสุนเรียบร้อยแล้วจึงมอบให้เจ้าหน้าที่ผู้จะปฏิบัติตัวจริง เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหรือผู้ทำหน้าที่ประหารนั้นต้องให้มืออย่างน้อยสามคน โดยยืนอยู่ในระยะห่าง 5 เมตร และให้ลั่นไกปืนพร้อมกันทีเดียว หลังจากที่ยิงเป้าแล้ว คณะกรรมการจะทำการตรวจดูว่าผู้ถูกประหารนั้นได้เสียชีวิตแล้วหรือยัง หากยังไม่ตายก็จะทำการยิงซ้ำอีกจนกว่าจะตาย จากนั้นคณะกรรมการจะได้ทำจดหมายบันทึกไว้ว่าลูกกระสุนถูกกี่ลูก แต่ละลูกแต่ละนัดถูกจุดใดตรงไหน</p>
<p>ขั้นตอนสิ้นสุดการประหารชีวิต ของประเทศไทย</p>	<p>ขั้นตอนสิ้นสุดการประหารชีวิต ของประเทศลาว</p>
<p>ทางเรือนจำจะจัดเก็บศพของนักโทษที่ถูกประหารชีวิตไว้ในเรือนจำเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 12 ชั่วโมง เมื่อล่วงเลยระยะเวลาดังกล่าวแล้ว แพทย์ของราชการร่วมกับผู้บัญชาการเรือนจำ จะทำการตรวจสอบ โดยทำบันทึกยืนยันการตายอีกครั้งหนึ่ง เมื่อนักโทษเสียชีวิตแล้วทางเรือนจำ จะแจ้งให้ญาติของนักโทษทราบ ในโอกาสแรก หากมีญาติของนักโทษมาขอรับศพ ก็จะมอบศพนั้นให้ญาติเขาไป แต่ถ้าไม่มีญาติ</p>	<p>สำหรับประเทศลาวนั้น จะไม่มีการเก็บศพไว้ และจะไม่ให้ญาติรับศพของนักโทษไป โดยได้มีการบัญญัติไว้ดังนี้</p> <p>ห้ามมอบศพของผู้ถูกประหารชีวิตให้แก่ครอบครัว หรือญาติพี่น้องของเขานำไปทำพิธีไหว้ศพ หรือคบังน แต่ศพนั้นต้องมีหีบห่อ หรือโรงศพ แล้วทำการปฏิบัติตามประเพณี โดยนิมนต์พระมาทำพิธีทางศาสนา ถ้าผู้ถูกประหารหากไม่ถึงศาสนาพุทธ ก็ให้ปฏิบัติตามศาสนาที่</p>

<p>มาขอรับศพไป ทางเรือนจำก็จะจัดการเผา หรือฝัง ตามที่เรือนจำจะเห็นสมควรต่อไป เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการต่างๆเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทางเรือนจำจะรายงานผลการดำเนินการประหารชีวิตพร้อมบันทึกของแพทย์ และคณะกรรมการยืนยันผลการตรวจพิสูจน์การตาย และผลการตรวจสอบยืนยันภายหลังการตาย ให้กระทรวงยุติธรรมทราบโดยเร็ว</p>	<p>เขาถืออยู่ จากนั้นจึงทำการฝังศพดังกล่าว เมื่อทำการประหารชีวิตเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว คณะกรรมการ ที่รับผิดชอบงานนั้น จะต้องทำการสรุป ประเมินผลที่ได้รับจากปฏิบัติงานและเสียงสะท้อนจากสังคมมีอย่างไร แล้วรายงานไปยังศาลประชาชนสูงสุด อัยการประชาชนสูงสุด และกระทรวงป้องกันความสงบสุข รับทราบ และเพื่อจะได้รายงานต่อชั้นตอนถัดไป</p>
---	---

เมื่อวิเคราะห์ดูจากตารางเปรียบเทียบข้างบนแล้ว จะเห็นได้ว่า วิธีการ และขั้นตอนการประหารชีวิตของประเทศไทยนั้น มีความรัดกุม รอบคอบ โปร่งใส ทุกขั้นตอนสามารถตรวจสอบได้ง่าย สำหรับขั้นตอนการประหารชีวิตของประเทศลาวนั้นยังมีข้อด้อยอยู่หลายประการไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนการเตรียมหรือขั้นตอนการประหารก็เช่นกัน เพราะดูเหมือนจะเป็นขั้นตอนการกระทำอย่างล้นๆ ง่ายตายและไม่รัดกุมเท่าที่ควร ซึ่งจะเป็นช่องว่างในการทุจริตได้ง่าย หรืออาจมีโอกาที่จะประหารผิดตัวได้มากกว่าการประหารชีวิตของประเทศไทย เพราะมีหลายขั้นตอนยังไม่ได้ทำอย่างเช่น การจัดเก็บภาพถ่าย และพิมพ์ลายนิ้วมือของนักโทษประหาร เพื่อการเปรียบเทียบในวันประหาร อีกอย่างยังไม่มี การตรวจสอบสุขภาพ หรือสภาพจิตของนักโทษประหาร นอกจากนี้ยังมีประเด็นหนึ่งที่สำคัญ ก็คือ การห้ามมอศพของผู้ถูกประหารให้ญาติของเขาไปนั้นเห็นว่าเป็นการที่ไม่สมควร ซึ่งอาจเป็นการจำกัดสิทธิส่วนบุคคล หรืออาจเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนก็เป็นได้ เพราะถึงอย่างไรผู้ถูกลงโทษก็ถือว่าได้รับโทษไปแล้ว และการตายของเขาก็เปรียบเสมือนว่าเขาได้ปฏิบัติโทษไปเรียบร้อยแล้ว ดังนั้นศพของเขาก็ควรจะเป็นอิสระได้ อีกประการหนึ่ง คือการขอกฎโทษนั้นจะเห็นว่าของประเทศไทยยังไม่เหมาะสม หรือไม่ดีเท่ากับของประเทศไทย เพราะไม่มีการขอกฎโทษโดยอัตโนมัติเหมือนกับประเทศไทย ยังถือว่าเป็นสิทธิของนักโทษ หากเขาไม่มีประสงค์จะขอกฎโทษแล้ว ก็จะไม่มีการผู้แทนองค์การใดของรัฐมาเป็นธุระแทน

ประการสุดท้าย ก็คือ การทิ้งระยะเวลาการประหารชีวิตไว้ถึงหนึ่งปีนับจากวันที่ประธานประเทศได้ออกคำตกลงไม่ให้โทษเป็นต้นไป หรือหนึ่งปี นับจากวันที่ประธานศาลประชาชนสูงสุดออกคำชี้ขาดเป็นต้นไปในกรณีที่ถูกตัดสินประหารชีวิตไม่ได้ร้องขอโทษ ปัญหาดังกล่าวถ้าเรามองในแง่มุมหนึ่งก็นับว่าเป็นผลดีให้กับตัวของนักโทษ และเป็นภาพพจน์ที่ดีให้กับสังคม เพราะมันเป็นการยืดระยะ

เวลาในการมีชีวิตอยู่หรือต่ออายุให้กับนักโทษประหารออกไปอีกสักระยะและทำให้ดูเหมือนเป็นการงดการใช้โทษประหารชีวิตในสังคมลาว ทั้งเป็นผลดีที่จะเป็นการพิสูจน์ถึงความถูกต้องของการประหารชีวิตอีกด้วย แต่ถ้าหากมองในอีกมุมหนึ่งจะถือว่ามันไม่เป็นผลดีให้กับทั้งตัวของนักโทษ และทั้งสังคมด้วย เพราะในช่วงระยะเวลาหนึ่งปีนั้นไม่ได้มีการกระทำใดๆ ที่จะเป็นกระบวนการเพื่อยืนยันถึงความถูกต้องของการประหารชีวิต ซึ่งนอกจากจะทำให้ผู้กระทำความผิดไม่มีความเกรงกลัวต่อการลงโทษแล้ว ยังเป็นการทำให้นักโทษผู้ที่ถูกลงโทษประหารชีวิตได้รับความทุกข์ทรมานจิตใจมาก เพราะยังรอคอยไปนานเท่าไรก็ยังไม่มีความทุกข์ทรมานมากเท่านั้น ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์จากสังคมแล้วยังเป็นการแสดงให้เห็นความไม่มีประสิทธิภาพหรือความอ่อนแอของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาอีกด้วย

5.2 ข้อดีและข้อด้อยเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการบังคับโทษประหารชีวิตของไทยและลาว

ผ่านการศึกษาถึงกระบวนการบังคับโทษประหารชีวิตของประเทศไทยและประเทศลาวมานั้น จะทำให้เราทราบได้ว่ากระบวนการบังคับโทษประหารชีวิตของสองประเทศมีหลายประเด็นที่มีความคล้ายคลึงกันและแตกต่างกันดังที่กล่าวมาข้างต้น แต่ที่เราเห็นได้ชัดถึงความแตกต่างในกระบวนการดังกล่าวของทั้งสองประเทศก็จะเป็นวิธีการประหารชีวิตที่ทั้งสองประเทศใช้อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งประเทศไทยได้ใช้วิธีการประหารชีวิตด้วยการฉีดยา หรือสารพิษให้ตาย ส่วนประเทศลาวนั้นใช้วิธีประหารชีวิตด้วยการยิงเป้า แต่ถึงอย่างไรก็ตาม การประหารชีวิตทั้งสองวิธีของสองประเทศนั้นต่างก็มีทั้งข้อดีและข้อด้อยแตกต่างกันไปดังที่จะกล่าวต่อไปนี้ คือ

5.2.1 ข้อดีเกี่ยวกับวิธีการ และขั้นตอนการบังคับโทษประหารชีวิตของลาว

ประหารด้วยการยิงเป้า ซึ่งร่างกายถูกลูกปืน และมีการแสดงอาการมีเลือดไหลไหลไหลออกมา อาจมีการทรมานเกิดขึ้นได้ยาก เพราะการประหารชีวิตด้วยการยิงเป้านั้นสามารถตรวจสอบการตายได้ด้วยสายตา อีกอย่าง การประหารชีวิตด้วยการยิงเป้านั้นจะไม่มีค่าใช้จ่ายสิ้นเปลืองมากเท่าไร และที่สำคัญจะไม่มี การคัดค้านจากสมาคมทางการแพทย์ เพราะไม่เป็นการประหารโดยการใช่วิธีการทางการแพทย์ และไม่เป็นการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมทางการแพทย์

5.2.2 ข้อด้อยเกี่ยวกับวิธีการ และขั้นตอนการบังคับโทษประหารชีวิตของลาว

การประหารชีวิตด้วยการยิงเป้านั้น บางครั้งก็ต้องมีการยิงซ้ำ ซึ่งในช่วงเวลาก่อนที่จะยิงซ้ำ

อีกครั้งนั้น ย่อมที่จะเป็นการทำให้นักโทษมีความทรมานมาก และมีการเปราะเปื้อนของเลือดตามร่างกาย พร้อมทั้ง ทำให้ศพของผู้ที่ถูกประหารอยู่ในสภาพบอบสลาย ซึ่งดูเหมือนจะเป็นวิธีการที่ไม่เหมาะสมเท่าไรที่รัฐจะพึงปฏิบัติต่อพลเมือง

การประหารชีวิตนักโทษโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้วยการประจาน และ โดยการประสาสัมพันธิให้เห็นภาพก่อนการประหารอย่างชัดแจ้งนั้น เท่ากับเป็นการส่งเสริมความรุนแรงในจิตใจของผู้คนในประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนที่ไม่คิดจะกระทำผิด ซึ่งอาจจะไม่เป็นผลดีในระยะยาว อีกอย่างในยุคโลกปัจจุบันการประหารชีวิตด้วยวิธีที่รุนแรงนั้นจะทำให้ถูกมองว่าเป็นดินแดนแห่งความโหดร้ายทารุณ และเสริมภาพพจน์ของความรุนแรงในสายตาของชาวโลกมากยิ่งขึ้น

สำหรับขั้นตอนการประหารชีวิตของประเทศลาวนั้นยังมีข้อด้อยอยู่หลายประการไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนการเตรียมหรือขั้นตอนการประหารก็เช่นกัน เพราะดูเหมือนจะเป็นขั้นตอนการกระทำการอย่างสั้นๆ ง่ายตายและไม่รัดกุมเท่าที่ควร ซึ่งจะเป็นช่องว่างในการทุจริตได้ง่าย หรืออาจมีโอกาที่จะประหารผิดตัวได้มากกว่าการประหารชีวิตของประเทศไทย

5.2.3 ข้อดีเกี่ยวกับวิธีการ และขั้นตอนการบังคับโทษประหารชีวิตของไทย

โทษประหารชีวิตด้วยวิธียิงเป้า มีลักษณะทารุณโหดร้าย ส่วนโทษประหารชีวิตด้วยวิธีฉีดยาพิษ มีลักษณะไม่มโนวลไม่ทารุณโหดร้าย

โทษประหารชีวิตด้วยวิธียิงเป้า ทำให้ร่างกาย ผู้ถูกประหารชีวิตเปราะเปื้อนเลือดส่วนโทษประหารชีวิตวิธีการฉีดยาพิษ ร่างกายผู้ถูกประหารชีวิตสะอาด เรียบร้อย ไม่เปราะเปื้อนเลือด

โทษประหารชีวิตด้วยวิธียิงเป้า บางครั้ง นักโทษไม่ตายทันทีและมีเสียงร้องโหยหวนจึงต้องมีการยิงซ้ำ ส่วนโทษประหารชีวิตด้วยวิธีฉีดยาพิษ เป็นการตายทันทีและผู้ถูกประหารไม่ได้รับการทรมาน

โทษประหารชีวิตด้วยวิธีฉีดยาพิษ สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ เกี่ยวกับมาตรการคุ้มครองสิทธิผู้ต้องโทษประหารชีวิต มากกว่าโทษประหารชีวิตด้วยวิธีการยิงเป้า

โทษประหารชีวิตด้วยวิธีฉีดยาพิษมีกระแสคัดค้านจากองค์กรนิรโทษกรรมแห่งสหประชาชาติ รวมทั้งองค์กรนักสิทธิมนุษยชน และองค์กรศาสนา น้อยกว่าโทษประหารชีวิตด้วยวิธียิงเป้าเนื่องจากเป็นวิธีการประหารที่มีมนุษยธรรม เพราะเป็นการประหารที่ทำให้ผู้ถูกประหารเสียชีวิตทันที ไม่เจ็บปวดทรมาน ไม่ก่อให้เกิดการเปราะเปื้อนเลือดตามร่างกายของผู้ถูกประหาร จึงดูเป็นการประหารที่ไม่ทารุณ โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม ระยะหลังเริ่มมีประเทศต่าง ๆ นำไปใช้มากขึ้น เนื่องจากทันสมัย และมีมนุษยธรรม

จากการศึกษา กระบวนการบังคับโทษประหารชีวิตของประเทศไทยที่ผ่านมา โดยเฉพาะเมื่อได้ศึกษาระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการประหารชีวิตนักโทษ พ.ศ. 2546 แล้ว จะเห็นได้ว่า แม้การประหารชีวิตด้วยการฉีดยาอาจมีการทุจริตเกิดขึ้นได้ง่าย เพราะไม่อาจตรวจสอบการตายได้ด้วยสายตาที่จริง แต่การทุจริตดังที่ว่านั้นจะเกิดขึ้นกับการประหารชีวิตของประเทศไทย ได้ยากพอสมควร อันเนื่องมาจากการประหารชีวิตของประเทศไทยนั้นมีขั้นตอนที่รัดกุม และมีความละเอียดมาก โดยจะเริ่มตั้งแต่ศาลลงคำพิพากษาให้ประหารชีวิตนักโทษจนถึงขั้นตอนสำเร็จการประหารชีวิตนั้นจะมีกระบวนการ และวิธีการที่โปร่งใส รัดกุม และสามารถตรวจสอบได้ ฉะนั้นโอกาสที่จะกระทำการทุจริตมีขึ้นได้ยาก หรืออาจสามารถถือได้ว่าระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการประหารชีวิตนักโทษ พ.ศ. 2546 นั้นเป็นกระบวนการที่ยืนยันความถูกต้องของการประหารชีวิต ซึ่งจะทำให้โอกาสที่จะมีการประหารชีวิตผู้บริสุทธิ์ หรือประหารชีวิตผิดตัวนั้นเกิดขึ้นได้ยากกว่าการประหารชีวิตของประเทศลาว

5.2.4 ข้อค้อยเกี่ยวกับวิธีการ และขั้นตอนการบังคับโทษประหารชีวิตของไทย

ต้องอาศัยผู้ที่มีความชำนาญ การหาเส้นเลือดที่จะแทงเข็มเข้าไป ซึ่งมีบางรายต้องผ่าตัดเพื่อหาเส้นเลือด ดังนั้นการประหารโดยวิธีนี้ต้องฝึกฝนมาใหม่ หากขาดความชำนาญอาจทำให้ผู้ถูกประหารไม่ตายในทันที และได้รับความทรมาน ที่สำคัญอาจได้รับการคัดค้านจากสมาคมทางการแพทย์ เพราะเป็นการประหารโดยการใช่วิธีการทางการแพทย์ ซึ่งใช้การฉีดยาช่วยมนุษย์มาเป็นการฉีดยาเพื่อประหารมนุษย์ และเป็นการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมทางการแพทย์

การที่แพทย์มิได้เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องในการฉีดยา ทำให้บางครั้งเวชฆาตขาดความชำนาญในการหาเส้นเลือดใหญ่ที่จะแทงเข็มฉีดยา บางครั้งนักโทษจะมีปฏิกิริยาต่อต้านเข็มฉีดยาโดยดิ้นรน ซึ่งทำให้ยาเดินเข้าสู่เส้นเลือดไม่เต็มที่ และในส่วนของการใช้สายหนังรัดลำตัว และแขนก็เช่นกัน หากรัดแน่นเกินไปก็จะทำให้เลือดเดินไม่สะดวก และน้ำยาไม่สามารถเดินเข้าเส้นเลือดได้อย่างเต็มที่ ทำให้ผู้ต้องโทษไม่ตายในทันที

อีกประการหนึ่ง การประหารชีวิตด้วยการฉีดยาอาจมีการทุจริตเกิดขึ้นได้ง่ายกว่าการยิงเป้า เพราะไม่อาจเห็นการตายได้โดยตรง อาจมีการเปลี่ยนตัวยาที่ใช้ในการฉีดยาได้ก่อนการประหาร

หากมีเจ้าหน้าที่ทุจริต ซึ่งคนภายนอกไม่สามารถล่วงรู้ได้ ไม่เหมือนการประหารด้วยการยิงเป้าซึ่งร่างกายถูกลูกปืน และมีการแสดงอาการมีเลือดไหลไหลทรม³

5.3 ประเด็นปัญหาในการบังคับโทษประหารชีวิตของลาวและแนวทางในการแก้ไขปัญหา

ประเด็นที่เป็นปัญหาสำคัญ ในเรื่องของการบังคับโทษประหารชีวิตของประเทศลาวในปัจจุบัน นั้น ก็คือ ความไม่ชัดเจนในการบัญญัติกฎหมาย โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนและวิธีการประหารชีวิต ซึ่งทำให้เกิดมีความสับสน และไม่มีความเป็นเอกภาพในทางปฏิบัติ ปัจจุบันถึงแม้ว่าศาลประชาชนสูงสุดจะมีคำแนะนำฉบับเลขที่ 498/สปลส ลงวันที่ 20 ธันวาคม ปี ค.ศ.2006 เพื่อเน้นหนักขั้นตอนของการดำเนินคดีความผิดที่มีโทษประหารชีวิตให้มีความรอบคอบ รัดกุม มากขึ้น ทั้งนี้ก็หวังจะทำให้กลายเป็นกระบวนการที่ยืนยันความถูกต้องของการประหารชีวิต แต่ทว่าขั้นตอนการประหารชีวิตตัวจริงของประเทศลาวนั้น ยังมีข้อด้อยอยู่หลายประการ ไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนการตระเตรียม หรือขั้นตอนการประหารก็เช่นกัน เพราะดูเหมือนจะเป็นขั้นตอนการกระทำอย่างสั้นๆ ง่ายตาย และไม่รัดกุมเท่าที่ควร ซึ่งจะเป็นช่องว่างในการทุจริตได้ง่าย หรืออาจมีโอกาสนี้จะประหารผิดตัวได้มาก นอกจากนี้ก็ไม่ได้มีความชัดเจนอย่างเช่นที่กล่าวมานั้นแล้ว อีกประการหนึ่ง ดูเหมือนว่า การบัญญัติหรือการออกกฎหมาย ลูกลังยังไม่มีผลสอดคล้องหรือยังมีลักษณะที่ขัดแย้งกับกฎหมายแม่ หรือกฎหมายรัฐธรรมนูญอีกด้วย อย่างเช่น รัฐธรรมนูญแห่ง ส ป ป ลาว ปี ค.ศ.2003 ได้บัญญัติรับรองในเรื่อง “ ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ” โดยบัญญัติไว้ในมาตรา 6 ว่า “ รัฐปกป้องสิทธิ เสรีภาพ และสิทธิประชาธิปไตยของประชาชนที่ไม่มีใครจะล่วงละเมิดได้ ” และ มาตรา 42 (ใหม่) บัญญัติว่า “ พลเมืองลาวมีสิทธิโดยไม่มีใครจะล่วงละเมิดได้ทางด้านร่างกาย ศักดิ์ศรี และที่อยู่อาศัยพลเมืองลาวจะไม่ถูกจับตัวหรือตรวจค้นที่อยู่อาศัยถ้าหากไม่มีหมายสั่งของอัยการประชาชน หรือศาลประชาชน เว้นเสียแต่ในกรณีที่ได้บัญญัติไว้ในกฎหมาย”⁴ ซึ่งเป็นการกล่าวถึงคุณค่าโดยมีรากฐานอันเป็นสาระสำคัญอยู่ 2 ประการ คือ สิทธิในชีวิตร่างกาย และสิทธิที่จะได้รับความเสมอภาค

(1) สิทธิในชีวิตร่างกาย เป็นสิทธิที่ติดตัวบุคคลมาตั้งแต่เกิด และเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงอยู่ของมนุษย์ ซึ่งไม่อาจที่จะถูกพรากไปจากบุคคลได้ และเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่ามนุษย์มีอิสระที่จะกำหนดตนเองได้ตามที่ต้องการ ด้วยเหตุนี้สิทธิในชีวิตร่างกายจึงเป็น

³ วิศิษฎ์ เจนนานนท์ ร.ต.อ. , " โทษประหารชีวิต ศึกษาวิธีการบังคับโทษด้วยการชดเชยกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง", (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2545), หน้า 111.

⁴ รัฐธรรมนูญแห่ง ส ป ป ลาว ค.ศ. 2003 มาตรา 6 และ มาตรา 42 (ใหม่).

รากฐานที่สำคัญของ “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” ตามที่ รัฐธรรมนูญแห่ง ส ป ป ลาว ปี ค.ศ.2003 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 42 (ใหม่) ความว่า “พลเมืองลาวมีสิทธิโดยไม่มีใครจะล่วงละเมิดได้ทางด้านร่างกาย ศักดิ์ศรี และที่อยู่อาศัยพลเมืองลาวจะไม่ถูกจับตัว หรือตรวจค้นที่อยู่อาศัยถ้าหากไม่มีหมายสั่งของอัยการประชาชน หรือศาลประชาชน เว้นเสียแต่ในกรณีที่ได้บัญญัติไว้ในกฎหมาย” และวรรคสุดท้ายของมาตรา 6 ได้บัญญัติไว้ว่า “ห้ามทุกการกระทำแบบอาญาสิทธิ์ซึ่งผู้อื่นจะก่อให้เกิดความเสียหาย ต่อศักดิ์ศรี เกียรติยศ ร่างกาย ชีวิต จิตใจและทรัพย์สินของประชาชน”⁵

(2) สิทธิในความเสมอภาค เป็นสิ่งที่จะแสดงว่า มนุษย์ทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพอย่างเท่าเทียมกัน ในขณะที่สิทธิในชีวิตและร่างกาย เป็นการแสดงถึงสิทธิของเขตกุ่มกันส่วนบุคคลของแต่ละบุคคล แต่สิทธิในความเสมอภาค เป็นการแสดงถึงความสัมพันธ์ของบุคคลต่อบุคคลและต่อสังคม ดังนั้นแม้ว่ามนุษย์จะมีสิทธิในชีวิตและร่างกายของตนก็ตาม แต่ถ้าหากขาดหลักประกันในเรื่องของความเสมอภาคแล้ว บุคคลนั้นก็อาจได้รับการปฏิบัติไม่เท่าเทียมกันกับบุคคลอื่น ๆ ในสังคมได้ หรืออาจถูกเลือกปฏิบัติจากองค์กรของรัฐ ดังนั้น หลักในเรื่องความเสมอภาคจึงเป็นรากฐานที่สำคัญอีกประการหนึ่งของ “ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์”⁶

มีข้อที่น่าสังเกตประการหนึ่ง ก็คือ การที่รัฐธรรมนูญแห่ง ส ป ป ลาว ได้บัญญัติคุ้มครองในเรื่องของ “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” ไว้ แต่ในประมวลกฎหมายอาญาของลาวนั้นยังบัญญัติให้มีโทษประหารชีวิตไว้อยู่ จึงดูว่าจะไม่มีความสอดคล้องต้องกันเท่าใดนัก ซึ่งการที่กำหนดบทลงโทษประหารชีวิตไว้ในประมวลกฎหมายอาญา จะถือว่าเป็นกรณีที่บทบัญญัตินั้นเป็นการจำกัดเสรีภาพในร่างกายของบุคคลโดยขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่ง ส ป ป ลาว ปี ค.ศ.2003 มาตรา 6 และมาตรา 42 (ใหม่) วรรคแรกหรือไม่ ซึ่งหากพิจารณาในเรื่องของ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้นแล้ว ถือว่าบทบัญญัติดังกล่าวขัดต่อกฎหมายรัฐธรรมนูญ เพราะว่าการลงโทษประหารชีวิต เป็นการจำกัดเสรีภาพในร่างกายที่รุนแรงที่สุด เพราะรัฐไม่เพียงแต่จะต้องไม่กระทำการใดๆ อันเป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพในชีวิตร่างกายของบุคคลเท่านั้น แต่ทว่ารัฐยังมีหน้าที่ที่จะต้องให้ความคุ้มครองเสรีภาพในชีวิตร่างกายของบุคคลอีกด้วย โดยการออกกฎหมายมาคุ้มครอง ตลอดจนบังคับการตามกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะวัตถุประสงค์ขั้นพื้นฐานที่สุดของการที่บุคคลมาเข้ากันและจัดตั้งรัฐขึ้นนั้น ก็เพื่อเป็นการคุ้มครองชีวิตและร่างกายซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่หวงแหนและถือว่ามีคุณค่ามากที่สุดสำหรับมนุษย์ทุกคน จึงส่งผลให้

⁵ เรื่องเดียวกัน มาตรา 42 (ใหม่) และ มาตรา 6 วรรคสุดท้าย.

⁶ บรรเจิด สิงคะเนติ, หลักพื้นฐานของ สิทธิ เสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์, พิมพ์ครั้งแรก (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2543), หน้า 83-85.

รัฐมีหน้าที่ออกกฎหมายอาญา และลงโทษทางอาญาแก่ผู้กระทำความผิด ซึ่งจะต้องสมควรแก่เหตุด้วย กล่าวคือ จะต้องจำกัดเฉพาะกรณีที่ไม่อาจใช้วิธีให้ความคุ้มครองชีวิตและร่างกายด้วยวิธีการอื่นได้อีกแล้ว นอกจากวิธีการลงโทษทางอาญาตามกฎหมายเท่านั้น

ประการสุดท้าย ก็คือ ปัญหาในเรื่องการขอลงโทษ จะสังเกตเห็นได้ว่าในระยะที่ผ่านมาการขอลงโทษของฝ่ายบริหารจะมีการใช้บ่อยครั้ง และพรับเพรีเกินไป อีกทั้งยังไม่มีกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนในการออกคำตกลงให้อภัยโทษ ถ้าเรามองในแง่มุมหนึ่งก็นับว่าเป็นผลดีให้กับตัวของนักโทษ และเป็นภาพพจน์ที่ดีให้กับสังคม เพราะมันเป็นการยืดระยะเวลาในการมีชีวิตอยู่หรือต่ออายุให้กับนักโทษประหารออกไปอีกสักระยะและทำให้ดูเหมือนเป็นการงดการใช้โทษประหารชีวิตในสังคมลาวอีกด้วย แต่ถ้าหากมองในอีกมุมหนึ่งจะถือว่ามันไม่เป็นผลดีให้กับทั้งตัวของนักโทษและทั้งสังคมด้วย เพราะนอกจากจะทำให้ผู้กระทำความผิดไม่มีความเกรงกลัวต่อการลงโทษโดยมีความคาดหวังว่าจะได้รับการอภัยโทษ หรือลดโทษเสมอแม้ว่าจะได้กระทำความผิดแล้วโอกาสที่จะได้รับการลดโทษก็ยังมียู่ แล้วนั้นยังเป็นการทำให้นักโทษผู้ที่ถูกลงโทษประหารชีวิตได้รับความทุกข์ทรมานจิตใจมาก เนื่องจากการที่ไม่มีกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนในการออกคำตกลงให้อภัยโทษหรือไม่ให้อภัยโทษ ซึ่งยิ่งรอคอยไปนานเท่าไรก็ยิ่งมีความทุกข์ทรมานมากเท่านั้น และอีกอย่างหากเมื่อใดยังไม่มีการตกลงให้อภัยโทษก็ยังถือได้ว่าบุคคลนั้นๆยังเป็นนักโทษประหารอยู่ และยังมีกรนำใช้โทษประหารชีวิตอยู่ในสังคมลาวเหมือนเดิม ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์จากสังคมแล้วยังเป็นกรแสดงให้เห็นความไม่มีประสิทธิภาพหรือความอ่อนแอของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาอีกด้วย

อย่างไรก็ดี โดยหลักการทั่วไปของการบังคับโทษประหารชีวิตนั้น สรุปได้ว่า จะมีหลักการอยู่ 3 ประการ คือ

1. การประหารชีวิตจะต้องไม่กระทำอย่างเปิดเผยต่อหน้าสาธารณชน
2. ผู้ถูกลงโทษประหารชีวิตจะต้องถึงแก่ความตายอย่างรวดเร็ว หรือได้รับความเจ็บปวดทรมานน้อยที่สุด
3. การประหารชีวิตจะต้องก่อให้เกิดความเสียหายต่อสภาพร่างกายของผู้ที่ถูกประหารชีวิตน้อยที่สุด

และจากการศึกษากระบวนการบังคับโทษประหารชีวิตตามกฎหมายของลาว จะเห็นได้ว่ามิได้บัญญัติให้ครอบคลุมถึงวิธีการ และขั้นตอนในการประหารชีวิตจนเกิดเป็นประเด็นปัญหา หรือข้อขัดข้องต่างๆในทางปฏิบัติตามที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้นนั้น ตามแนวความคิดส่วนตัวผู้เขียนเห็นว่าจะสามารถอธิบาย หรือหาแนวทางแก้ไขได้ดังนี้

ในปัญหาแรกนั้น ที่ว่าความไม่ชัดเจนในการบัญญัติกฎหมาย โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอน และวิธีการประหารชีวิต ซึ่งทำให้เกิดมีความสับสน และไม่มีความเป็นเอกภาพในทางปฏิบัติ นั้น ในปัญหาดังกล่าวนี้สามารถแก้ไขได้ด้วยหลายวิธี อย่างเช่น ให้กระทรวงหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องเสนอต่อรัฐสภาโดยผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐบาลเพื่อปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หรืออีกวิธีหนึ่งก็คือให้องค์กรหรือกระทรวงที่เกี่ยวข้องออกกฎกระทรวง หรือระเบียบการขององค์กรให้มีความชัดเจนและครอบคลุมถึงขั้นตอน และวิธีการประหารชีวิตเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ให้มีความเป็นเอกภาพในขอบเขตทั่วประเทศ

ส่วนในปัญหาที่สอง ในเรื่องความไม่สอดคล้อง หรือยังมีลักษณะที่ขัดแย้งกันระหว่างประมวลกฎหมายอาญากับกฎหมายรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะก็คือ การที่รัฐธรรมนูญแห่ง ส ป ป ลาวได้บัญญัติคุ้มครองในเรื่องของ " ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ " ไว้ ตามความในมาตรา 6 และ มาตรา 42 (ใหม่) แต่ว่า ในประมวลกฎหมายอาญาของลาวนั้นยังบัญญัติให้มีโทษประหารชีวิตไว้อยู่ จึงดูว่าจะไม่มีความสอดคล้องต่องันนั้น ในเรื่องดังกล่าวก็มีวิธีการแก้ไขได้เช่นกัน โดยการยกเลิกโทษประหารชีวิตไปเสีย หรือถ้าหากสังคมนาวยังมีความจำเป็นจะต้องคงไว้ ซึ่งโทษประหารชีวิต ก็เห็นควรที่จะต้องได้มีการปรับปรุงแก้ไขรัฐธรรมนูญ และบรรดากฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยบัญญัติให้โทษประหารชีวิตเป็นกรณีข้อยกเว้นไว้ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งปัญหาดังกล่าวหลายๆประเทศก็เคยทำมาแล้ว อย่างเช่น กรณีของประเทศไทยก็ได้มีการบัญญัติในเรื่องของ " ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ " ไว้ในรัฐธรรมนูญเช่นกัน แต่ประเทศไทยนั้นได้มีการบัญญัติให้โทษประหารชีวิตนั้นเป็นข้อยกเว้น ยกตัวอย่าง เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 มาตรา 32 บัญญัติไว้ว่า " บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

การทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรม จะกระทำมิได้ แต่การลงโทษประหารชีวิตตามที่กฎหมายบัญญัติ ไม่ถือว่าเป็นการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมตามความในวรรคนี้

การจับ คุมขัง ตรวจค้นตัวบุคคล หรือการกระทำใดอันกระทบต่อสิทธิเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย " ⁷

สำหรับในปัญหาสุดท้าย ก็คือปัญหาในเรื่องการขอภัยโทษซึ่งมีข้อขัดข้องหลายประการ และจะทำให้ผู้กระทำความผิดไม่มีความเกรงกลัวต่อการลงโทษโดยมีความคาดหวังว่าจะได้รับการอภัยโทษหรือลดโทษเสมอแม้ว่าจะได้กระทำความผิดแล้วโอกาสที่จะได้รับการลดโทษก็ยังมีอยู่แล้วนั้น

⁷ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550,ราชกิจจานุเบกษา,เล่ม 124 ตอนที่ 47 ก (วันที่ 24 สิงหาคม 2550), มาตรา 32.

แนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ก็คือ การขอภัยโทษของฝ่ายบริหารจะต้องไม่ใช่บ่อยครั้งและ
พรั่าเพื่อจนเกินไป อีกทั้งควรให้มีระยะเวลาที่แน่นอนในการออกคำตกลงให้อภัยโทษหรือไม่ อีกอย่าง
ก็ควรจะปฏิบัติตามคำสั่งและคำพิพากษาของศาลอย่างเคร่งครัด